

دانشگاه پیام نور
دانشکده اقتصاد و علوم اجتماعی

پایان نامه
برای دریافت مدرک کارشناسی ارشد
رشته مدیریت بازارگانی
گروه مدیریت

نقش خدمات صندوق ضمانت صادرات ایران بر توسعه
صادرات غیر نفتی

مسلم پاسبان مقصودآباد

استاد راهنما:

دکتر عبدالحمید حاجی‌پور

استاد مشاور:

دکتر شهرام هاشم نیا

آذر ماه ۱۳۹۰

دانشگاه پیام نور اسلام البرز

بسمه تعالیٰ

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علم، تحقیقات و فناوری

مرکز کرج

تصویب نامه

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته مدیریت بازرگانی

تحت عنوان : نقش خدمات صندوق ضمانت صادرات ایران بر توسعه
 الصادرات غیر نفتی

نام و نام خانوادگی : مسلم پاسبان مقصود آباد

شماره دانشجویی : ۸۸۰۰۰۲۸۲۶

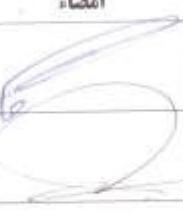
ساعت : ۱۴/۳۰ - ۱۲/۳۰

تاریخ دقاع : ۹۰/۰۹/۰۹

درجه ارزشیابی : کار

نمره : ۸۹

اعضای هیات داوران :

امضاء	عنیبه علمی	نام و نام خانوادگی	داوران
	استادیار	دکتر عبدالحمید حاجی بور	استاد راهنمای
	استادیار	دکتر شهرام هاشم نیا	استاد مشاور
	استادیار	دکتر حبیب الله دانابی	استاد داور

捺داره :
تاریخ :
پیوست :

ملکشن شماره : آرچ ۰۷۰۵۷۰۰۰
زاده حسن - بعد از جلوه راهنمایی
بررسیمه به میان استادیار
۳۱۰۷۷۸ - ۳۹۳۸۹
کد هشتگرد : ۷۸۴۰۴۶۱ - F
۷۸۴۱۱۴۳۰ - F
۷۸۴۱۱۴۳۰ - R
۷۸۴۱۱۴۳۰ - R
دورنگار :
سافتکار نظریه :
کرج - ریاضی شهر - بنیاد علوم
علمی دانشگاه آزاد اسلامی
[Http://KaraJ.tpmu.ac.ir](http://KaraJ.tpmu.ac.ir)

اینجانب مسلم پاسبان مقصودآباد دانشجوی ورودی سال ۱۳۸۸ مقطع کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی گواهی می نمایم چنانچه در پایان نامه خود از فکر، ایده و نوشت دیگری بهره گرفته ام با نقل قول مستقیم یا غیر مستقیم منبع و مأخذ آن را نیز در جای مناسب ذکر کرده ام بدینه است مسئولیت تمامی مطالبی که نقل قول دیگران نباشد بر عهده خویش می دانم و جوابگوی آن خواهم بود.

دانشجو تأیید می نماید که مطالب مندرج در این پایان نامه (رساله) نتیجه تحقیقات خودش می باشد و در صورت استفاده از نتایج دیگران مرجع آن را ذکر نموده است.

نام و نام خانوادگی دانشجو
تاریخ و امضاء

اینجانب مسلم پاسبان مقصودآباد دانشجوی ورودی سال ۱۳۸۸ مقطع کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی گواهی می نمایم چنانچه براساس مطالب پایان نامه خود اقدام به انتشار مقاله، کتاب، و ... نمایم ضمن مطلع نمودن استاد راهنمای، با نظر ایشان نسبت به نشر مقاله، کتاب، و ... و به صورت مشترک و با ذکر نام استاد راهنمای مبادرت نمایم.

نام و نام خانوادگی دانشجو
تاریخ و امضاء

کلیه حقوق مادی مترتب از نتایج مطالعات، آزمایشات و نوآوری ناشی از تحقیق موضوع این پایان نامه متعلق به دانشگاه پیام نور می باشد.

تقدیم به:

پدر بزرگوارم

که با رسمودهای ارزنده اش مشوق ادامه تحصیل ویاری رسانی بخطات سخت زندگیم بوده است

مقام والای مادرم

که محبتمن بیدین و دعای خیر او در هر مرحله از زندگی پشتیبان و مدد رسانم بوده است

و، مسرم

که همه خوبی، محبت و ایثار در وجود اوست.

مشکر و قدردانی:

خدا ابر نعمت ہایش سپاس می کویم، و بر توفیق اش مشکر می کویم و اور اراسپاس می کویم کہ به من توفیق داد تا مرحله ای دیگر در زندگی را بامو فقیت به اتمام برسانم. اکنون که بیاری عنایت پروردگار، این پایان نامه را با پایان رساندم مشکر و قدردانی از عزیزانی که دستم را گرفته و بیاری ام نمودند بر خود لازم می دانم.

از مادرم و پدرم که عشق و محبتان امید و استیاقم به ادامه راه و حمایت بی دریغشان استوار کننده قد مهایم است. از برادر عزیزم محسن که با محبت و حمایت خود طی این مسیر را براهم آسان کرد. از دوستان صمیمی و مهربانم نوید بری و حمید رضا مشکری زاده که مرایاری نمودند. از استاد عزیزو ارجمند م جناب آقای دکتر عبدالحمید حاجی پور مشکر میکنم که بدایگذر اینجانب در طی تحقیق حاضر بوده و راه صحیح علم و تحقیق را به من آموختند. از استاد بزرگوار جناب آقای دکتر شهرام هاشم نیا که مسئولیت مشاوره بندہ را برعهد داشته مشکر و قدردانی میکنم. از استاد گر اتقدر جناب آقای دکتر حبیب الله دانیالی که با دقت فراوان این تحقیق را مطالعه و داوری نموده اند پاسکنذارم.

چکیده

یکی از عواملی که همواره موجبات نگرانی صادرکنندگان را فراهم می آورد، وجود ریسکهای سیاسی و تجاری در روند صادرات آنها می باشد، بمنظور تشویق صادرکنندگان به توسعه فعالیتهای صادراتی خود و کاهش نگرانی آنها در این زمینه و ارائه پوشش‌های لازم به آنها در مقابل ریسکهای سیاسی و تجاری، دولتها اقدام به ایجاد شرکتهای بیمه اعتبار صادراتی می نمایند. در این راستا و به منظور تأمین امنیت مالی صادرکنندگان ایرانی و در نتیجه توسعه موثر صادرات غیر نفتی کشور، صندوق ضمانت صادرات ایران بعنوان یکی از زیرمجموعه های وابسته به وزارت بازرگانی با شخصیت مالی و حقوقی مستقل تاسیس گردیده است. مهمترین فعالیت صندوق ضمانت صادرات ایران، بیمه مطالبات صادرکننده ایرانی از خریدار خارجی و صدور بیمه‌نامه‌هایی است که بر اساس آنها بازگشت وجه ناشی از صادرات، تضمین می‌گردد. بر مبنای این بیمه‌نامه‌ها صادرات کالاها و خدمات در برابر ریسکهای تجاری و سیاسی تحت پوشش بیمه‌ای قرار می‌گیرند. بدین منظور و به دلیل نقش مهمی که این سازمان در حرکت کشور به سمت بازارهای جهانی دارد بررسی نقش خدمات بیمه‌ای و تاثیرات آن در اقتصاد از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است که در این تحقیق به بررسی آن پرداخته شده است.

تحقیق حاضر تلاشی است در جهت بررسی نقش خدمات بیمه‌ای صندوق ضمانت صادرات ایران بر توسعه صادرات غیر نفتی می باشد. برای دستیابی به این هدف با بررسی دقیق ادبیات موضوع و مصاحبه با خبرگان چهار عامل خدمات فنی و مهندسی، پوشش ریسک، ظرفیت تولید و سهم بازار عوامل موثر بر رشد صادرات غیر نفتی انتخاب شدند.

جهت‌سنجش فرضیات و دستیابی به اهداف تحقیق، کلیه صادرکنندگانی که از خدمات صندوق ضمانت صادرات ایران در تهران استفاده می کردند به عنوان جامعه آماری در نظر گرفته شدند. برای گردآوری اطلاعات از پرسشنامه استفاده شد که به صورت انفرادی در اختیار اعضای جامعه گذاشته شده و سپس داده‌ها با استفاده از روش‌های رگرسیون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

نتایج حاصل از این تحقیق نشان میدهد که بیمه نامه بیشترین تاثیر را بر پوشش ریسک صادرکنندگان و کمترین تاثیر را بر روی ظرفیت تولید دارد.

واژگان کلیدی: بیمه اعتبار صادراتی، صادرات غیر نفتی، صندوق ضمانت صادرات، بیمه نامه.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
------	-------

فصل اول

۱	۱-۱) مقدمه
۲	۲-۱) بیان مسئله
۵	۳-۱) فرضیه های تحقیق
۶	۴-۱) ضرورت تحقیق
۶	۵-۱) اهداف تحقیق
۶	۶-۱) قلمرو مکانی و زمانی تحقیق
۷	۷-۱) محدودیتهای تحقیق
۷	۸-۱) تعریف واژگان

فصل دوم(بخش اول)

۹	۱-۲) مقدمه
۹	۲-۲) پیشینه نظری تحقیق
۹	۱-۲-۲) معرفی استراتژی های جگزینی واردات و توسعه صادرات
۹	۲-۲-۲) استراتژی جایگزینی واردات
۱۰	۳-۲-۲) استراتژی توسعه صادرات

۱۱	۴-۲-۲) مروری بر استراتژی های جایگزینی صادرات و توسعه صادرات .....
۱۴	۵-۲-۲) صنعتی شدن از جایگزینی واردات (الگوی آمریکای لاتین).....
۱۸	۳-۲) مقایسه کارایی استراتژی های جایگزینی واردات و توسعه صادرات .....
۲۱	۱-۳-۲) بررسی های تجربی.....
۲۳	۲-۳-۲) توسعه تجارت و استراتژی کشورها.....
۲۷	۳-۳-۲) اثر تجارت خارجی بر رشد اقتصادی.....
۲۸	۴-۳-۲) نتیجه گیری.....
۲۹	۴-۲) سیر تحولات تاریخی صنعت بیمه اعتبار.....
۲۹	۴-۴-۲) توسعه، یکپارچگی و تغییر شکل بیمه اعتبار.....
۳۰	۴-۴-۲) برخی نکات کلیدی بیمه اعتبار.....
۳۱	۵-۲) سیر تاریخی موسسات اعتبار صادراتی دولتی.....
۳۱	۵-۱) تاریخچه تاسیس.....
۳۳	۵-۵-۲) جنبه های مختلف عملکرد موسسات اعتبار صادراتی.....
۳۶	۵-۵-۲) تفاوت در ساختار سازمانی موسسات اعتبار صادراتی.....
۳۷	۶-۲) مروری بر روند فعالیت موسسات اعتبار صادراتی در دهه های مختلف .....
۳۷	۶-۱) دهه ۱۹۲۰ و ۱۹۳۰ .....
۳۷	۶-۲) دهه ۱۹۴۰ و ۱۹۵۰ .....
۳۸	۶-۳) دهه ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ .....
۳۹	۶-۴) هماهنگی بین المللی شرایط اعطای اعتبارات صادراتی در دهه های ۶۰ و ۷۰ .....
۴۶	۶-۵) رشد تامین مالی صادراتی در کشورهای در حال توسعه در دهه های ۶۰ تا ۸۰ .....
۴۸	۶-۶) کشورهای در حال توسعه و تامین مالی صادراتی در دهه ۷۰ .....
۵۲	۶-۷) میزان پوشش موسسات در دهه ۷۰ .....

۵۵	۷-۲) نقش اعتبارات صادراتی در توسعه تجارت (دهه های ۸۰ و ۹۰)
۵۵	۱-۷-۲) حق بیمه ها (دهه ۸۰ تا ۹۰)
۵۹	۲-۷-۲) سیاست پوشش ها (دهه های ۸۰ و ۹۰)

۶۱	۳-۷-۲) پشتیبانی اعتبار صادراتی برای وام گیرندگان بخش خصوصی (دهه ۸۰ و ۹۰)
۶۳	۸-۲) پیشینه تحقیقاتی

فصل دوم (بخش دوم)

۷۳	۹-۲) مقدمه
۷۴	۱-۹-۲) هدف از تاسیس صندوق ضمانت صادرات ایران
۷۴	۲-۹-۲) انواع خدمات صندوق ضمانت صادرات ایران
۷۴	۳-۹-۲) انواع اعتبارات صادراتی
۷۵	۳-۹-۲) بیمه اعتبار صادراتی چیست؟
۷۵	۱۰-۲) ریسکهای تجاری و سیاسی تحت پوشش صندوق ضمانت صادرات ایران
۷۶	۱۱-۲) انواع پوشش های کوتاه مدت
۷۶	۱-۱۱-۲) بیمه نامه کل گردش صادرات
۷۷	۲-۱۱-۲) بیمه نامه خاص صادرات
۷۷	۳-۱۱-۲) بیمه نامه خرید دین اسناد صادراتی
۷۸	۴-۱۱-۲) بیمه نامه تضمین مطالبات بانک بابت اعتبارات اسنادی دیداری
۷۸	۵-۱۱-۲) بیمه نامه بلااثر شدن قرارداد صادراتی
۷۹	۱۲-۲) انواع پوشش های میان و بلند مدت
۷۹	۱-۱۲-۲) بیمه نامه پوشش ضمانت نامه های بانکی بازپرداخت
۷۹	۲-۱۲-۲) بیمه نامه صدور خدمات فنی و مهندسی
۸۰	۳-۱۲-۲) بیمه نامه سرمایه گذاری
۸۰	۱۳-۲) انواع ضمانت نامه های اعتباری در قالب های ذیل صادر می گردند

۸۰	..... ۱-۱۳-۲) ضمانت نامه اعتباری ریالی
۸۱	..... ۲-۱۳-۲) ضمانت نامه اعتباری ارزی
۸۲	..... ۳-۱۳-۲) ضمانت نامه اعتباری تولیدی
۸۳	..... ۱۴-۲) نتیجه گیری

فصل سوم

۸۵	..... ۱-۳) مقدمه
۸۵	..... ۲-۳) روش تحقیق
۹۰	..... ۳-۳) متغیر های تحقیق
۹۰	..... ۴-۳) مراحل انجام تحقیق
۹۲	..... ۵-۳) جامعه و نمونه آماری
۹۲	..... ۶-۳) ابزار گردآوری و سنجش داده ها
۹۳	..... ۷-۳) روایی و پایابی تحقیق
۹۶	..... ۸-۳) روش های تجزیه و تحلیل اطلاعات
۹۶	..... ۱-۸-۳) آزمون معنی داری در رگرسیون خطی
۹۸	..... ۲-۸-۳) آزمون فریدمن

فصل چهارم

۱۰۰	..... ۱-۴) مقدمه
۱۰۰	..... ۲-۴) ویژگیهای جمعیت شناختی نمونه آماری
۱۰۰	..... ۴-۲-۴) وضعیت افراد پاسخ دهنده از نظر جنسیت
۱۰۱	..... ۴-۲-۴) وضعیت افراد پاسخ دهنده از نظر میزان تحصیلات
۱۰۲	..... ۴-۳-۲-۴) وضعیت افراد پاسخ دهنده از نظر میزان سابقه سالهای صادراتی
۱۰۳	..... ۴-۲-۴) وضعیت افراد پاسخ دهنده از نظر نوع فعالیت صادراتی

۱۰۳	۴-۲) وضعیت افراد پاسخ دهنده از نظر نوع صادرکننده.....
۱۰۵	۴-۳) آزمون فرضیه اول.....
۱۰۶	۴-۴) آزمون فرضیه دوم.....
۱۰۷	۴-۵) آزمون فرضیه سوم.....
۱۰۸	۴-۶) آزمون فرضیه چهارم.....
۱۰۹	۴-۷) آزمون فریدمن.....

فصل پنجم

۱۱۲	۱-۵) مقدمه .....
۱۱۲	۲-۵) نتیجه گیری از تحقیق .....
۱۱۳	۳-۵) پیشنهادهای تحقیق .....
۱۱۴	۱-۳-۵) پیشنهادهای کاربردی .....
۱۱۵	۲-۳-۵) پیشنهادهای تحقیقاتی .....
۱۱۶	منابع .....
۱۲۰	ضمایم .....

فهرست جداول

۳۲	جدول ۱-۲: سال تاسیس موسسات اعتبارات صادراتی
۹۱	جدول ۱-۳ : مراحل انجام تحقیق
۱۰۰	جدول ۱-۴: وضعیت افراد پاسخ دهنده از نظر جنسیت
۱۰۱	جدول ۲-۴ : وضعیت افراد پاسخ دهنده از نظر میزان تحصیلات
۱۰۲	جدول ۴-۳: وضعیت افراد پاسخ دهنده از نظر میزان سابقه سنتهای صادراتی
۱۰۳	جدول ۴-۴: وضعیت افراد پاسخ دهنده از نظر نوع فعالیت صادراتی
۱۰۳	جدول ۴-۵: وضعیت افراد پاسخ دهنده از نظر نوع صادرکننده
۱۰۵	جدول ۴-۶: آزمون فرضیه اول
۱۰۶	جدول ۴-۷ : آزمون فرضیه دوم
۱۰۷	جدول ۴-۸: آزمون فرضیه سوم
۱۰۸	جدول ۴-۹: آزمون فرضیه چهارم
۱۰۹	جدول ۴-۱۰: آزمون فریدمن

فصل اول

کلیات تحقیق

۱-۱) مقدمه:

یکی از عواملی که همواره موجبات نگرانی صادرکنندگان را فراهم می‌آورد، وجود ریسکهای سیاسی و تجاری در روند صادرات آنها می‌باشد، چرا که تحقق هر یک از این ریسکها موجب عدم وصول وجه کالا و خدمات صادره از سوی آنها می‌گردد. عدم وصول بموقع مطالبات از خریداران خارجی در اغلب اوقات صادرکننده را در تنگنای مالی قرارداده و در نتیجه باعث ناتوانی آنها در ایفای تعهدات مالی و گاهی اوقات منجر به ورشکستگی کامل آنها می‌گردد.

بمنظور تشویق صادرکنندگان به توسعه فعالیتهای صادراتی خود و کاهش نگرانی آنها در این زمینه و ارائه پوششهای لازم به آنها در مقابل ریسکهای سیاسی و تجاری، دولتها اقدام به ایجاد شرکتهای بیمه اعتبار صادراتی می‌نمایند. این قبیل شرکتهای بیمه عمدتاً وابسته به دولت و متکی به حمایتهای مالی آن بوده و اغلب ریسکهایی را پوشش می‌دهند که معمولاً از سوی شرکتهای بیمه تجاری قابل پوشش نیستند. بنابراین باید ابزارهایی را که در رشد و توسعه صادرات غیرنفتی می‌تواند نقش داشته باشند را هرچه بهتر و بیشتر بشناسیم، و از این راه امکان استفاده بهتر از قابلیتها و تواناییهای آنها را شناسائی نمائیم، یکی از این ابزار، بیمه و ضمانت صادرات و یا به عبارتی پوششی تامینی است که صادرات و صادرکنندگان به آن نیاز دارند. در این راستا و به منظور تامین امنیت مالی صادرکنندگان ایرانی و در نتیجه توسعه موثر صادرات غیر نفتی کشور، صندوق ضمانت صادرات ایران بعنوان یکی از زیرمجموعه های وابسته به وزارت بازرگانی با شخصیت مالی و حقوقی مستقل تاسیس گردیده است. مهمترین فعالیت صندوق ضمانت صادرات ایران، بیمه مطالبات صادرکننده ایرانی از خریدار خارجی و صدور بیمه‌نامه‌هایی است که بر اساس آنها بازگشت وجه ناشی از صادرات، تضمین می‌گردد. بر مبنای این بیمه‌نامه‌ها صادرات کالاهای خدمات در برابر ریسکهای تجاری و سیاسی تحت پوشش بیمه‌ای قرار می‌گیرند. بدین منظور و به دلیل نقش مهمی که این سازمان در حرکت کشور به سمت بازارهای جهانی دارد بررسی نقش خدمات بیمه‌ای و تاثیرات آن در اقتصاد از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است که در این تحقیق به بررسی آن پرداخته خواهد شد.

واژگان کلیدی: بیمه اعتبار صادراتی، صادرات غیر نفتی، صندوق ضمانت صادرات، بیمه نامه

۱-۲) بیان مسئله

تجارت جهانی در طول قرن گذشته با تغییرات فراوانی مواجه شده و تمام مبانی نظری و کاربردی آن دچارتغییرشده است. نقطه شروع این تغییرات را باید در سال های انقلاب صنعتی اروپا و توجه تولیدکنندگان اروپایی به بازارهای جدید برای محصولاتشان جستجو کرد. در این سال ها در پی وقوع انقلاب صنعتی تیراژ تولید محصولات به نحو قابل ملاحظه ای افزایش یافت. افزایش تیراژ تولید محصولات باعث ایجاد دو مسئله بر سر راه تولید کنندگان اروپایی که از افزایش سود محصولاتشان سر خوش بودند، شد: اول افزایش تولید نیاز به منابع اولیه را بسیار بالا برد و دوم نیاز به یافتن بازارهای جدید برای محصولات جدید بیش از پیش نمایان شد.

در این راستا و به منظور تامین امنیت مالی صادرکنندگان ایرانی و در نتیجه توسعه موثر صادرات غیر نفتی کشور، صندوق ضمانت صادرات ایران بعنوان یکی از زیرمجموعه های وابسته به وزارت بازرگانی با شخصیت مالی و حقوقی مستقل تاسیس گردیده است.

پیشینه تشکیل صندوق های ضمانت صادرات به صد سال گذشته باز می گردد. در ایران نیز صندوق ضمانت صادرات دو دوره فعالیت را تجربه کرده است. در دوره اول صندوق از ۱۳۵۲ تا ۱۳۵۷ فعالیت نمود و سال ۱۳۵۸ شورای انقلاب به دلیل عدم شناخت از کارکردهای صندوق طی مصوبه ای صندوق را با کلیه وظایف و اختیارات و دارایی، دیون و مطالبات در مرکز توسعه صادرات ادغام نمود و به استقلال و فعالیت آن پایان داد. اتمام جنگ تحمیلی عراق علیه ایران، ضرورت توجه به بازسازی کشور، تحولات اقتصادی اوآخر دهه ۶۰، کاهش

قیمت نفت و نیاز روزافزون به درآمدهای ارزی ، توجه به رشد و توسعه اقتصادی ، ضرورت توجه هر چه بیشتر به صادرات غیر نفتی و اهمیت نقش صندوق در این راستا و ... موجب گردید تا دوباره مقدمات استقلال و فعالیت صندوق در سال ۱۳۷۲ فراهم آید و فعالیت علمی خود را در نیمه دوم سال ۱۳۷۳ شروع نماید. با توجه به کارکردهای این نوع صندوق ها در اقتصاد، بررسی نقش خدمات صندوق ضمانت صادرات ایران و اثرات بالقوه وبالفعلی که بر اقتصاد کشور در این سال ها داشته و در آینده می تواند داشته باشد، حائز اهمیت فراوان است. مهمترین فعالیت صندوق ضمانت صادرات ایران، بیمه مطالبات صادرکننده ایرانی از خریدار خارجی و صدور بیمه‌نامه‌هایی است که بر اساس آنها بازگشت وجه ناشی از صادرات، تضمین می‌گردد. بر مبنای این بیمه‌نامه‌ها صادرات کالاهای خارجی را در برابر ریسکهای تجاری و سیاسی تحت پوشش بیمه‌ای قرار می‌گیرند.

أنواع بيع الملاوي:

بیمه‌نامه خاص صادرات: این بیمه نامه یک مورد از قراردادهای صادراتی / اعتبارات استنادی صادرکنندگان با خریدار خارجی را در برابر ریسکها تجاری و سیاسی، تحت پوشش خود قرار می‌دهد.

بیمه‌نامه کل گردنی صادرات: این بیمه نامه کلیه قراردادهای صادراتی / اعتبارات استنادی یک صادرکننده را با خریداران مختلف در طول مدت یکسال تحت پوشش خود قرار می‌دهد. عبارت دیگر پس از صدور این بیمه‌نامه ضمن اینکه کلیه صادرات یک صادرکننده به یک

خریدار خاص در یک کشور یا سایر خریداران در دیگر کشورها تحت پوشش قرار گرفته، مراحل اداری که برای صدور هر بیمه‌نامه خاص صادرات انجام می‌پذیرد حذف خواهد شد.

بیمه نامه بلااثر شدن قرارداد صادراتی: صندوق ضمانت صادرات از طریق این بیمه‌نامه خسارت ناشی از بلااثر شدن اعتبار اسنادی یا قرارداد صادراتی را برای صادرکننده پوشش می‌دهد. ریسکهای تحت پوشش این بیمه‌نامه عبارتند است: تحریم کشور خریدار و لغو مجوز واردات، تحریم کشور صادرکننده و لغو مجوز صادرات، تحریم کشور ثالث، بروز جنگ، فسخ قرارداد توسط خریدار، عدم ایفای تعهدات خریدار و عدم قبول حکم دادگاه از سوی خریدار.

بیمه نامه خاص صادرات خدمات فنی و مهندسی: واجدین شرایط اخذ این نوع بیمه نامه صادرکنندگانی هستند که اقدام به صدور طرحها و پروژه‌های ساختمانی، عمرانی و سایر خدمات فنی و مهندسی به خارج از کشور می‌نمایند. صندوق ضمانت صادرات ایران، به عنوان تنها موسسه بیمه اعتبار صادراتی در کشور و لزوم دستیابی به هدف جایگاه بهترین موسسه فعال در این زمینه در سطح خاورمیانه و کشورهای آسیای جنوب غربی، ضرورت بهبود مستمر عملکرد این موسسه را بیش از پیش روشن می‌سازد. این تحقیق گامی در جهت شناسایی نقش خدمات صندوق ضمانت صادرات ایران در توسعه صادرات غیر نفتی می‌باشد.

۱-۳) فرضیه‌ها

فرضیه‌های این تحقیق عبارتند از:

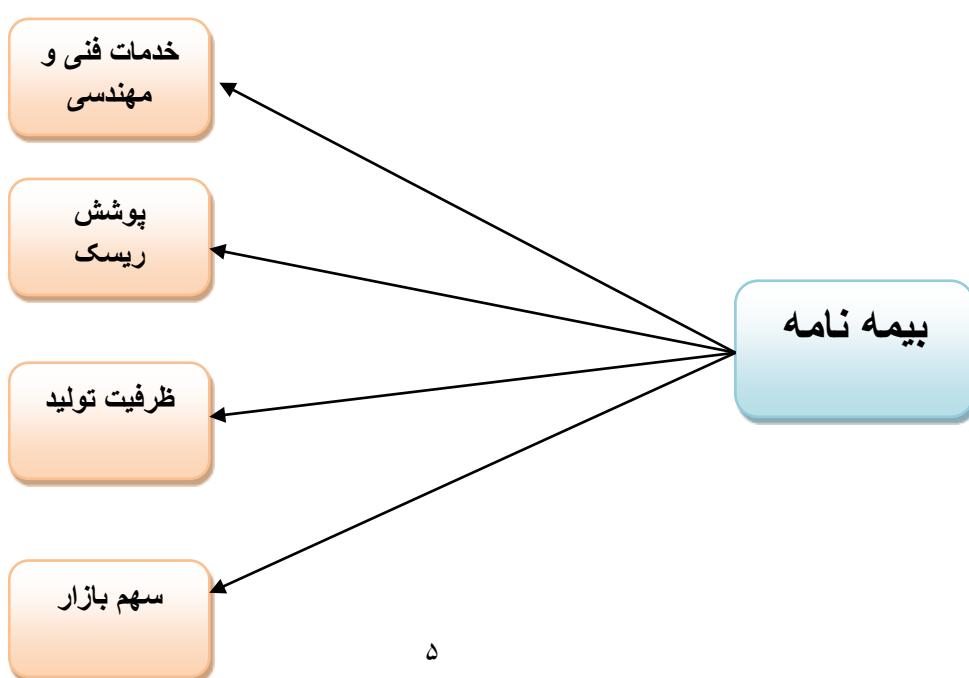
۱). صدور بیمه نامه‌های صندوق ضمانت صادرات ایران بر روی خدمات فنی و مهندسی موثر می‌باشد.

۲). صدور بیمه نامه‌های صندوق ضمانت صادرات ایران بر روی پوشش‌های ریسک صادرکنندگان موثر می‌باشد.

۳). صدور بیمه نامه‌های صندوق ضمانت صادرات ایران بر روی ظرفیت تولید صادرکنندگان موثر می‌باشد.

۴). صدور بیمه نامه‌های صندوق ضمانت صادرات ایران بر روی سهم بازار کالا و خدمات صادراتی موثر می‌باشد.

مدل مفهومی:

۱-۴) ضرورت تحقیق

بحران اقتصادی موجود در جهان و کاهش رشد اقتصادی بسیاری از کشورها موجبات کاهش سطح صادرات برخی از کشورها را فراهم آورده است . با عناءت به اینکه تاثیر این بحران کمتر به اقتصاد ایران لطمہ وارد ساخته است، شناخت خدمات صندوق ضمانت صادرات به صادرکنندگان و تقویت حمایت های مالی و بیمه ای صندوق می تواند بیش از بیش در این مقطع بستر مناسب برای تقویت فعالیت های صادراتی و اقتصادی کشور را فراهم سازد.

۱-۵) اهداف تحقیق

هدف از انجام این پژوهش شناخت و معرفی هر چه بیشتر خدمات بیمه ای صندوق ضمانت صادرات ایران به صادرکنندگان کالا و خدمات و نقشی که این خدمات می تواند بر توسعه صادرات غیر نفتی کشور داشته باشد، بطوریکه حمایت های مالی و خدمات بیمه ای صندوق ضمانت صادرات می تواند بیش از بیش در این مقطع بستر مناسبی برای تقویت فعالیتهاي صادراتی و اقتصادی کشور را فراهم سازد.

۱-۶) قلمرو مکانی و زمانی تحقیق

قلمرو مکانی مطالعه مربوط به فعالیت صندوق ضمانت صادرات ایران و قلمرو زمانی نیمه دوم سال ۱۳۹۰ می باشد.